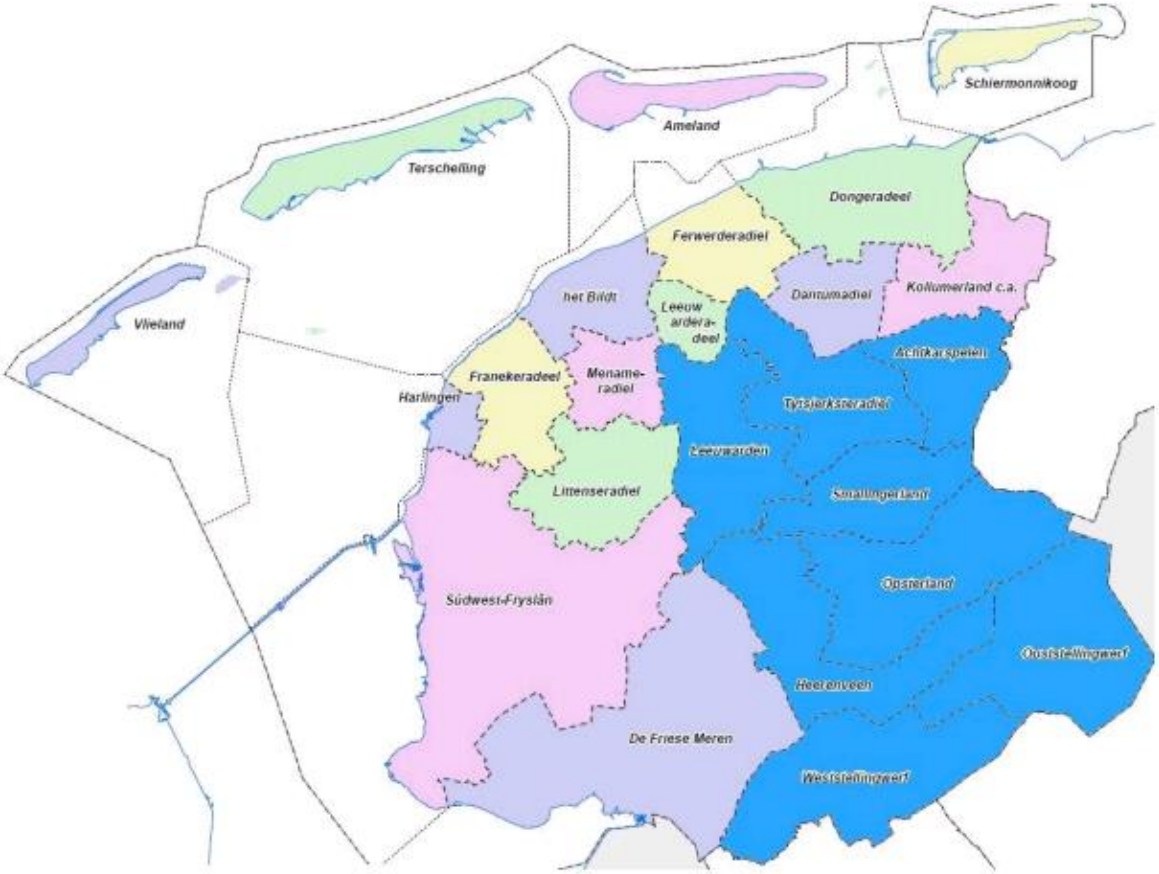
Gemeenschappelijke Regeling Sociale werkvoorziening ''FRYSLÂN''

JAARSTUKKEN 2021

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

INHOUDSOPGAVE

1	**ALGEMEEN**	**4**
2	**VAN DE VOORZITTER**	**5**
3	**BERICHT VAN HET BESTUUR**	**6**
4	**JAARVERSLAG**	**8**
4.1	**Programmaverantwoording**	**9**
4.1.1	**Algemeen**	**9**
4.1.2	**Ontwikkeling van binnen naar buiten**	**9**
4.1.3	**Personele bezetting**	**9**
4.1.4	**Ziekteverzuim**	**9**
4.2	**Resultaatanalyse**	**10**
4.2.1	**Algemeen**	**10**
4.2.2	**Doorbelasting naar Caparis en Bijdrage GR**	**10**
4.2.3	**Loon- en personeelskosten Sw**	**10**
4.2.4	**Financieringskosten**	**10**
4.3	**Verplichte paragrafen BBV**	**11**
4.3.1	**Weerstandsvermogen, kengetallen en risicobeheersing**	**11**
4.3.2	**Onderhoud kapitaalgoederen**	**12**
4.3.3	**Financiering**	**12**
4.3.4	**Verbonden partijen**	**13**
4.3.5	**Bedrijfsvoering**	**13**
4.3.6	**Rechtmatigheid**	**13**
4.3.7	**Begrotingsrechtmatigheid**	**14**
5	**JAARREKENING**	**15**
5.1	**Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)**	**16**
5.2.1	**Overzicht van baten en lasten 2021**	**17**
5.2.2	**Overzicht van baten en lasten per taakveld 2021**	**18**

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 19

5.4 Toelichting op de balans 22

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 26
Overige bedrijfsopbrengsten 26
Lonen, salarissen en sociale lasten SW 26
Overige personeelskosten SW 26
Overige kosten GR 27
Financieringsfunctie 27

5.6 Kengetallen 28

6 OPMAAK EN VASTSTELLING 29

7 SAMENSTELLING VAN BESTUUR PER 31 DECEMBER 2021 30

8 CONTROLEVERKLARING 31

BIJLAGE (GEEN ONDERDEEL UITMAKEND VAN DE JAARREKENING) 32

NORMENKADER RECHTMATIGHEID 2022 32

1 Algemeen

De Gemeenschappelijke Regeling Sociale Werkvoorziening 'Fryslân' (GR Sw 'Fryslân') is een samenwerkingsverband van de gemeenten Achtkarspelen, Heerenveen, Leeuwarden, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tytsjerksteradiel en Weststellingwerf.

De GR Sw 'Fryslân' heeft tot doel de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en daaruit voortvloeiende voorschriften uit te voeren voor de acht aangesloten gemeenten. De uitvoering van de Wsw heeft het bestuur van de GR opgedragen aan Caparis NV.

Het bestuur van de GR wordt gevormd door leden van de colleges van B&W van de aangesloten gemeenten. Het bestuur voert de regie op de uitvoering van de Wsw. Door de wijziging in de eigendomssituatie van Caparis NV en de daaruit voortvloeiende dienstverleningsovereenkomsten is het beleidsaspect buiten de GR komen te liggen. De overlegvorm van de GR is hiertoe beperkt tot de momenten van financiële besluitvorming aangaande de bedrijfshuishouding van de GR.
De heer R.F. Douwstra (wethouder gemeente Leeuwarden) is per 1 oktober 2021 opgevolgd door de heer A.P.W. Reitsma.

De GR SW ‘Fryslân’ vergadert gemiddeld driemaal per jaar. Hierbij is de algemeen directeur van Caparis NV aanwezig, als adviseur van het bestuur.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

2 Van de Voorzitter

Voor u ligt de verantwoording en de jaarrekening 2021 van de GR SW 'Fryslân'.

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Tegelijkertijd is de Wet sociale werkvoorziening gewijzigd en is instroom in de sociale werkvoorziening niet meer mogelijk. Dit betekent dat de sociale werkvoorziening op termijn zal verdwijnen.
Het stoppen van de instroom heeft niet alleen gevolgen voor de GR, maar ook voor de uitvoeringsorganisatie, Caparis NV. De opdracht van de GR aan Caparis NV zal immers kleiner worden.

Doordat de opdracht van de gezamenlijke gemeenten als gevolg van deze wet afneemt, is voor de continuïteit van de Sociale Werkvoorziening instroom op essentiële plekken binnen Caparis NV van belang. Dit gebeurt buiten het gezichtsveld van de GR en vindt plaats in de verhouding tussen Caparis NV en de individuele gemeenten. Maar het heeft ontegenzeggelijk raakvlakken en invloed op de Sw medewerkers binnen de Gemeenschappelijke Regeling. We volgen deze ontwikkeling met meer dan gemiddelde belangstelling.
De directie van Caparis NV heeft de aandeelhouders hierover in de aandeelhoudersvergadering in december 2021 een presentatie gegeven. Een signaal om meer en meer samen sterk te staan voor de kracht en kwaliteiten van Caparis en daarmee nadrukkelijk te wijzen op de talenten van de medewerkers.

Doordat de vorming van een nieuwe regering lang heeft geduurd, is in 2021 nog niet de verwachte duidelijkheid gekomen over de toekomst van de participatiewet en de veranderende rol van SW bedrijven naar sociale ontwikkelbedrijven. In het regeerakkoord is hiervoor aandacht. De uitwerking ervan wordt vanaf 2022 verwacht.

Ook in het jaar 2021 heeft Covid-19 een onuitwisbare rol gespeeld. Desondanks konden medewerkers, met behulp van duidelijke regels en goede begeleiding volop aan de slag op hun werkplek op de diverse locaties De uitvoeringsorganisatie heeft ook in het afgelopen jaar intensief en zorgvuldig gehandeld t.a.v. de SW-werknemers.

We kunnen over 2021 terugzien op een waarin we gewend zijn aan de nieuwe rol van de GR. Een jaar waarin de betrokken gemeenten hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de uitvoering van de Wsw gezamenlijk blijven invullen.
We zijn verheugd dat alle deelnemende gemeenten hun verantwoordelijkheid en ondersteuning ook in deze periode naar de uitvoeringsorganisatie hebben uitgesproken.

Onomstotelijk staan hierin de borging en aandacht naar onze Sw-werknemers centraal.
Zij verdienen een goede en veilige werkplek.
We hebben geconstateerd dat dat in 2021 opnieuw het geval was.

Drachten,

Abel Reitsma
Voorzitter GR Sw 'Fryslân'

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

3 Bericht van het bestuur

Bestuur
Met ingang van het jaar 2020 is er volgens de nieuwe bedrijfsvoering regeling alleen nog sprake van een bestuur. Het bestuur wordt gevormd door een lid van de colleges van B&W van alle aangesloten gemeenten. Het bestuur is in 2021 drie keer (digitaal) bij elkaar geweest. In de vergaderingen is aandacht geweest voor onderwerpen als begroting, jaarrekening, rol en positie SW raad.

De dienstverleningsovereenkomsten 2020-2024
Met ingang van 2020 zijn de zgn. tripartite dienstverleningsovereenkomsten toegepast. Deze zijn eind 2019 afgesloten en hebben een looptijd van 5 jaar. De invulling en uitvoering van deze dienstverleningsovereenkomsten vindt met name plaats tussen de individuele gemeente en Caparis NV.

De toekomst van de sociale werkvoorziening
Na gedegen onderzoek is na besluitvorming in december 2019 (de zgn. fair deal) met ingang van het jaar 2020 de governance structuur van de GR en Caparis NV gewijzigd. Dit heeft geleid tot een wijziging in de samenstelling van de aandeelhouders van Caparis NV en een herstructurering van de dienstverlening aan gemeenten die rechtstreeks vanuit Caparis NV naar gemeenten verloopt. Hiermee is voor 5 jaar de dienstverlening vastgelegd en is Caparis NV in staat haar organisatie vorm te geven naar de toekomst.

De beleidstaken die alle acht gemeenten in de GR hadden belegd voor de Wsw is teruggegaan naar de individuele gemeenten. De GR is statutair omgevormd tot een bedrijfsvoering GR die alleen nog tot taak heeft het uitvoeren van de formele werkgeversrol voor Sw - medewerkers. Daarnaast zijn er nog enkele regelingen en verordeningen van kracht. Een aantal is eind 2021 geagendeerd en deze worden ambtelijk herzien, waarbij advies wordt ingewonnen bij Trip advocaten.

Het jaar 2021 heeft in Den Haag in het teken gestaan van verkennen en voeren van gesprekken t.a.v. een nieuw te vormen regering. Hierin is veel hoop gevestigd op herziening van de participatiewet. In 2020 is hier al aandacht gevraagd voor de veranderende rol van SW bedrijven naar sociale ontwikkelbedrijven. Dit moet ook wel, aangezien natuurlijke aanwas van SW medewerkers niet meer plaats vindt. Het verkennen van andere mogelijkheden van instroom vindt plaats in gesprekken tussen Caparis NV en gemeenten. De landelijke ontwikkelingen volgen we op de voet en we volgen de ontwikkelingen, o.a. via Cedris.

Cliëntenraad / SW raad
De SW (cliënten) raad Caparis bestaat sinds 2008 en is in 2021 vier keer bij elkaar geweest. De SW-raad bestaat uit 7 leden, een secretaris en een onafhankelijk voorzitter.

De SW raad en Covid-19
Het jaar 2021 zal de geschiedenis in gaan als ‘het coronajaar’. Door de coronapandemie werden de medewerkers geconfronteerd met een aantal kenmerkende zaken als het dragen van mondkapjes, kortere werkweken, verplichte looprichting in het bedrijf, een gesloten kantine, handen wassen bij binnenkomst en vergaderen in een grotere zaal i.v.m. de 1,5 meter. En uiteraard het wel of niet vaccineren, wat binnen de SW-raad verschillende keren tot een discussie leidde.

Bezetting van de SW raad vraagt continue aandacht
Het werven van nieuwe leden is een voortdurend aandachtspunt. Met een flyer is hiervoor aandacht gevraagd. Dit heeft in eerste instantie 2 belangstellenden opgeleverd.
Het blijft belangrijk om van alle vestigingen van het SW bedrijf Caparis een vertegenwoordiger in de SW-raad te hebben. Ook de afvaardiging van gedetacheerde werknemers in de SW-Raad is belangrijk.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Vooral de communicatie tussen de gedetacheerde medewerkers en Caparis vraagt voortdurend aandacht.

De SW raad is getraind in communicatie
In maart heeft de SW-raad een mediatraining gevolgd, waarin centraal stond, hoe breng je een boodschap kort en bondig en overtuigend naar buiten. Deze zeer waardevolle dag komt bij elke vergadering weer ter sprake: wat is de kernboodschap, toelichting, voorbeeld, kernboodschap herhalen.
Door onderling te bellen en een bemoedigend kaartje hebben we contact met elkaar onderhouden.
In april heeft in de CNAP een foto gestaan van ons 'Topteam'. Dit was tevens bedoeld om ons team onder de aandacht te brengen bij de medewerkers.

De concrete acties van de SW raad
De SW-Raad heeft in 2021:

- een ongevraagd advies gegeven aan de directie over een andere (gezondere) invulling van het kerstpakket
- op verzoek van de afdeling communicatie een advies gegeven over de leesbaarheid van het boekje ' Wij wijzen u de weg' (kleur gebruik en lettergrootte)
- overleg gevoerd met de salarisadministratie over de vormgeving van de loonstrook en de declaratie van de reiskosten.
- met een flyer een oproep gedaan voor nieuwe leden en een nieuwsbrief uitgebracht

De SW raad heeft contact met de interne organisatie en externe omgeving
De afdelingsleider is op uitnodiging in een aantal vergaderingen aanwezig geweest. Om te vertellen over het reilen en zeilen van Caparis in coronatijd, vragen over het contact van het management met de werkvloer en de coronaperikelen toe te lichten. Ook is de loonstrook onderwerp van gesprek geweest.
Door de coronacrisis is er dit jaar geen overleg geweest met de OR van Caparis. Wij hopen dit het komende jaar weer op te pakken. Door het lidmaatschap van Mobility en het deelnemen aan de digitale vergaderingen hebben we via de landelijke cliëntenraad een stem op het landelijk beleid.

De formele positie van de SW raad
In het contact met de secretaris van de GR en de directie is een voorstel gedaan om de rol van de SW-Raad meer te verleggen richting Caparis. Aanleiding is de veranderde structuur tussen GR en gemeenten.
Als vervolg hierop wordt samen met ambtenaren uit een aantal gemeenten gewerkt aan een nieuwe verordening die recht doet aan deze nieuwe rol. Vooruitlopend op deze nieuwe rol is er 2 keer overleg geweest tussen de SW-raad, de secretaris van de GR en de directie.
Eind juni heeft de voorzitter van de SW-raad deelgenomen aan een digitale vergadering van het Algemeen bestuur van de GR om met elkaar kennis te maken.

4 Jaarverslag

- Programmaverantwoording
- Resultaatanalyse
- Verplichte paragrafen BBV

4.1 Programmaverantwoording

4.1.1 Algemeen

Het bestuur van de GR Sw 'Fryslân' is verantwoordelijk voor één programma binnen de hoofdfunctie van de 'Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening' t.w. de *Sociale Werkvoorziening* (Wsw). Deze activiteit wordt aangeduid als het taakveld *Begeleide Participatie* binnen het *Sociaal Domein*.

De GR heeft de uitvoering van de Wsw voor de acht aangesloten gemeenten opgedragen aan Caparis NV. In dit hoofdstuk wordt de omvang van die opdracht tot uitdrukking gebracht en de mate waarin Caparis NV die opdracht heeft kunnen realiseren. Met ingang van 1 januari 2015 is instroom in de Wsw niet meer mogelijk. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er met ingang van 2015 geen sprake meer is van een taakstelling.

4.1.2 Ontwikkeling van binnen naar buiten

Met ingang van 2020 zijn er DVO's (dienstverleningsovereenkomsten) afgesloten tussen, gemeente, GR en Caparis NV. De invulling van deze DVO wordt voornamelijk gedaan tussen de gemeente en Caparis NV, middels een kwartaalrapportage brengt Caparis NV verslag uit over onder andere bezetting, IOP-gesprekken en ziekteverzuim.

4.1.3 Personele bezetting

In de hierna weergegeven tabel is de bezetting van Sw-medewerkers

Personele bezetting		Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020	Verschil 2021-2020
SW medewerkers in dienst	**Fte**	1.356	1.429	1.443	-87
Aantal begeleid werken	**Fte**	110	121	117	-7

Uit het overzicht hierboven blijkt dat het gemiddelde aantal Sw-medewerkers in 2021 is gedaald met 87 Fte. De oorzaak hiervan is dat er met ingang van 2015, als gevolg van wetswijzigingen, geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt en er wel sprake is van verloop (pensionering, ontslag, overlijden, enzovoorts). De uitstroom in 2021 is groter dan begroot, doordat meer mensen uit dienst zijn gegaan door ziekte en overlijden. Het aantal Sw-medewerkers geplaatst via een Begeleid Werken-contract is in 2021 licht gedaald t.o.v. 2020.

In 2021 waren er 1.457 SE SW medewerkers in dienst (2020: 1.550 SE). Het aantal medewerkers met een begeleid werkencontract bedroeg in 2021 121 SE (2020: 128 SE).

4.1.4 Ziekteverzuim

In onderstaande tabel is het ziekteverzuim Sw in percentages weergegeven. In deze tabel is onderscheid gemaakt tussen lang en kort ziekteverzuim.

Ziekteverzuim Sw	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Begroting 2021
Kort	4,30%	3,90%	6,40%
Lang	12,10%	10,30%	8,20%
Totaal	**16,40%**	**14,20%**	**14,60%**

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Het kortdurend ziekteverzuim Sw bedraagt in 2021 4,3% en is 2,1% lager dan begroot en 0,4% hoger dan in 2020. Hier is een kanttekening op zijn plaats: de daling ten opzichte van de begroting komt door de Corona periode. Medewerkers waren meer thuis en hierdoor kwam men minder in aanraking met anderen. Ook de 'gevoelde noodzaak' om verzuim te melden bij ziekte was waarschijnlijk lager. In 2020 was hiervan langer sprake, waardoor het ziekteverzuim in 2020 lager was dan in 2021.

Het lang verzuim is in 2021 2,5% hoger dan begroot en 1,8% hoger dan in 2020. Het langdurend verzuim overschrijdt de doelstelling. Langdurig verzuim is moeilijker te beïnvloeden dan kort verzuim. Vaak liggen er ernstige en langdurige ziektebeelden aan ten grondslag. Hierin speelt mee dat de doelgroep steeds ouder wordt en er geen nieuwe instroom is. Corona speelt ook bij het lang ziekteverzuim een rol. Als gevolg van de langdurige stress en eenzaamheid vallen medewerkers voor langere tijd uit.

4.2 Resultaatanalyse

4.2.1 Algemeen

Het bedrijfseconomische deel van de Wsw is aan Caparis NV uitbesteed. Dat heeft tot gevolg dat een aantal zaken niet in dit jaarverslag opgenomen wordt. Het jaarverslag geeft dus geen beeld van de bedrijfsmatige aspecten van de uitvoering van de Wsw in ons werkgebied; daarvoor is ook kennisname van het jaarverslag van Caparis NV nodig.

De begroting voor het jaar 2021 is door het bestuur van de GR goedgekeurd op 13 november 2020.

4.2.2 Doorbelasting naar Caparis en Bijdrage GR

Alle kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loon- en personeelskosten voor de SW medewerkers worden aan Caparis doorbelast.

Alleen overige kosten gemaakt in de GR, zoals de kosten van het secretariaat, de cliëntenraad en accountants- en (mogelijke) advies- en onderzoekskosten worden doorbelast aan de 8 deelnemende gemeenten.

4.2.3 Loon- en personeelskosten Sw

De loonkosten Sw zijn in absolute zin gedaald met € 1.454.000 ten opzichte van 2020. De gemiddelde loonkosten per Sw-medewerker zijn met 3,1% gestegen (van € 32.563 per fte in 2020 naar € 33.580 per fte in 2021). De gemiddelde loonkosten per SE bedragen in 2020 € 30.315, in 2021 is dit € 31.253.

De GR Sw 'Fryslân' is voor het Sw-personeel aangesloten bij bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Werk en Integratie en past samen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe. Er is geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies, in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

4.2.4 Financieringskosten

De rentelasten zijn in 2021 gedaald met € 13.000 (2021: € 18.000, 2020: € 31.000). De lagere rentelasten worden veroorzaakt door aflossingen op de lopende leningen.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

4.3 Verplichte paragrafen BBV

4.3.1 Weerstandsvermogen, kengetallen en risicobeheersing

De vakantiegeld- en vakantiedagenverplichtingen van het personeel met een dienstverband in het kader van de Wsw, zijn niet opgenomen in de jaarrekening van de GR Sw 'Fryslân'. In de balans zijn, in overeenstemming met de regelgeving, geen personele verplichtingen tot uitdrukking gebracht van een jaarlijks gelijkblijvend niveau. Dit is op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegestaan.

In de paragraaf hierna, handelend over de financiering, wordt aangegeven dat de door de GR Sw 'Fryslân' afgesloten leningen worden doorgeleend aan Caparis NV. Het risico voor de GR Sw 'Fryslân' bestaat daarin dat Caparis NV in staat moet zijn aan de vereiste aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen. Echter, in praktische zin is dit geen risico omdat 4 gemeenten die participeren in de GR Sw 'Fryslân' ook aandeelhouder van Caparis NV zijn. Bovendien heeft Caparis NV zekerheden verstrekt in de vorm van pandrecht op voorraden en debiteuren en een hypotheek op het onroerend goed van Caparis NV. Het weerstandsvermogen van Caparis NV is op dit moment toereikend om de lopende verplichtingen op korte - en middellange termijn te voldoen.

Hieronder zijn in een tabel de vanuit de BBV verplichte kengetallen weergegeven.

Verloop van de kengetallen

Kengetallen:			Realisatie 2021	Realisatie 2020	Begroting 2021
netto schuldquote	vaste schulden	A	660	1.140	0
	vlottende schulden	B&C	5.726	6.032	4.254
	fin.vaste act.	D	660	1.140	0
	uitzettingen < 1jr	E&G	5.534	5.885	4.059
	liquide middelen	F	192	148	195
	saldo baten	H	45.629	47.896	46.583
berekende netto schuldquote	*(A+B+C-D-E-F-G)/H*		*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
netto schuldquote gecorrigeerd	voor alle verstrekte leningen				
berekende netto schuldquote na corr.	*(A+B+C-E-F-G)/H*		*1,4%*	*2,4%*	*0,0%*
solvabiliteitsrisico	eigen vermogen	A	0	0	0
	totaal passiva	B	6.386	7.172	4.254
berekende solvabiliteit	*A/B*		*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
Current ratio					
vlottende activa / kort vreemd vermogen			1,0	1,0	1,0

Er wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd omdat jaarlijks een positief of negatief resultaat wordt afgerekend met de (deelnemende) gemeenten. Daarnaast zijn de hiervoor beschreven risico's van dien aard dat geen eigen weerstandsvermogen noodzakelijk is.
Omdat de exploitatie in zijn geheel plaatsvindt bij Caparis NV en de GR Sw Fryslân in die zin slechts als doorgeefluik functioneert, zijn in feite alleen de kengetallen van belang die iets zeggen over de liquiditeit en solvabiliteit van de onderneming. De liquiditeit laat zien in hoeverre de onderneming in staat is om haar (directe) opeisbare verplichtingen te voldoen en wordt uitgedrukt in de current ratio: vlottende activa / kort vreemd vermogen. Per balansdatum bedraagt deze 1,0 (2020: 1,0). Dit betekent dat er op korte termijn voldoende liquiditeit is om aan de kortlopende verplichtingen te voldoen.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

De solvabiliteit biedt inzicht in de mate waarin de onderneming aan haar verplichtingen kan voldoen en laat zien in hoeverre de onderneming afhankelijk is van schuldeisers. Het kengetal voor de solvabiliteit staat in bovenstaande tabel weergegeven, deze bedraagt ultimo 2021 0,0 % (2020: 0,0%).
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De GR heeft inclusief de uitzettingen (verstrekte leningen) aan Caparis, gelijke vorderingen en schulden en tevens zijn de baten in enig jaar zodanig dat de druk van de schuldenlast nagenoeg te verwaarlozen is. Dit blijkt ook uit de berekende netto schuldquote van 0,0 % (waar vanuit de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) een signaalwaarde van 100% wordt gehanteerd). Ook exclusief de uitzettingen aan Caparis, is de berekende schuldquote van 1,4 %, afgezet tegen de baten, van geringe omvang.

4.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De GR Sw 'Fryslân' beschikt niet over kapitaalgoederen, deze behoren toe aan Caparis NV.

4.3.3 Financiering

De GR Sw 'Fryslân' treedt op als financier van Caparis NV. Dit houdt in dat de GR Sw 'Fryslân' onder gunstige voorwaarden geld aantrekt en dat vervolgens onder dezelfde voorwaarden doorleent aan Caparis NV. Daarmee is Caparis NV verzekerd van externe financiering tegen optimale condities. Voor de leningen van de GR Sw 'Fryslân' aan Caparis NV zijn door Caparis NV zekerheden gesteld in de vorm van pandrecht op voorraden en debiteuren. Begin 2007 is een hypotheek afgesloten op het onroerend goed van Caparis NV.

In de financieringsovereenkomst tussen de GR Sw 'Fryslân' en Caparis NV is een plafond opgenomen voor de maximale leencapaciteit van Caparis NV. De maximale leencapaciteit van Caparis NV bedraagt 130% van de waarde van de vaste activa. Per 31 december 2021 heeft Caparis NV voor 5% (2020: 9%) aan financiering aangetrokken via de GR Sw 'Fryslân'. Dit vertegenwoordigt een verstrekte financiering van € 660.000 (2020: € 1,1 miljoen). Gedurende 2021 is de financiering aan Caparis NV derhalve met € 480.000 gereduceerd.

Omdat de GR Sw 'Fryslân' uitsluitend optreedt als financier van Caparis NV is er geen sprake van een zelfstandig treasurybeleid. Door de integrale doorlening van alle financiering aan Caparis NV zijn de risico's primair verlegd naar Caparis NV. Het belangrijkste risico voor de GR Sw 'Fryslân' betreft de inbaarheid van de aan Caparis NV verstrekte leningen. Echter, in praktische zin is dit geen risico omdat dezelfde gemeenten die participeren in de GR Sw 'Fryslân' ook aandeelhouder van Caparis NV zijn. Voor de secundaire risico's wordt verwezen naar de paragraaf over het weerstandsvermogen.
De gehanteerde financieringsconstructie leidt er toe dat een toetsing aan de kasgeldlimiet en de berekening van de renterisiconorm geen enkele toegevoegde waarde biedt.

*bedragen *1.000*

Renterisico(norm)							
berekening met jaarlijks aantrekken		*Jaar T:*	*2021*	*Jaar T+1:*	*2022*	*Jaar T+2:*	*2023*	*Jaar T+3:*	*2024*
1	Renteherzieningen		*0*		-		-		-
2	Aflossingen		*480*		*480*		*180*		*0*
3	*Renterisico (1+2)*		*480*		*480*		*180*		*0*
4	*Renterisiconorm*		*9.317*		*9.063*		*8.605*		*8.128*
(5a) = (4>3)	*Ruimte onder renterisiconorm*		*8.837*		*8.583*		*8.425*		*8.128*
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm								

	Renterisiconorm				
Berekening					
(4a)	Begrotingstotaal jaar T ***)**	46.583	45.313	43.025	40.640
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	*Renterisiconorm (van alleen jaar T)*	*9.317*	*9.063*	*8.605*	*8.128*

**) totaal lasten (meerjaren)begroting 2022 o.b.v. vastgestelde begroting 2021 en 2022*

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Caparis NV heeft de intentie de leningen in 2022 volledig af te lossen. De GR Sw ‘Fryslân’ zal de langlopende schulden bij de BNG op dat moment volledig aflossen. Er zijn geen voornemens om de komende 5 jaar nieuwe financieringen aan te trekken.

4.3.4 Verbonden partijen

De GR Sw ‘Fryslân’ heeft als uitvoerend Sw-bedrijf Caparis NV te Drachten aangewezen. Hiermee wordt slechts een contractuele relatie onderhouden. Er is geen bestuurlijke verbondenheid. De aandelen van Caparis NV zijn in handen van vier van de in de GR Sw ‘Fryslân’ deelnemende gemeenten, namelijk Heerenveen, Leeuwarden, Opsterland en Smallingerland. De GR Sw 'Fryslân' heeft derhalve geen verbonden partijen in de zin van het BBV.

4.3.5 Bedrijfsvoering

De GR Sw 'Fryslân' heeft geen zelfstandige inhoudelijke bedrijfsvoering, maar is doorgeefluik voor arbeidscapaciteit aan Caparis NV. De feitelijke bedrijfsvoering vindt daar plaats.

4.3.6 Rechtmatigheid

De regelgeving over de rechtmatigheid in de jaarrekening vraagt om een scherpe afbakening van het rechtmatigheidsbegrip bij gemeenschappelijke regelingen (GR). Dit betekent dat het noodzakelijk is om te komen tot vastlegging van een normenkader en deze ook ter kennis te brengen aan het bestuur van de GR. Bij de accountantscontrole is de rechtmatigheid gerelateerd aan handelingen in het kader van het financieel beheer en de vaststelling of deze in overeenstemming met de wet- en regelgeving zijn. Het gaat hierbij zowel om externe regelgeving als de eigen regels en verordeningen. In de bijlage 'Normenkader Rechtmatigheid' wordt een overzicht gegeven van de thans bekende, op de GR Sw 'Fryslân' van toepassing zijnde, wet- en regelgeving. Omdat de uitvoering van de activiteiten is opgedragen aan Caparis NV, blijkt het normenkader van de in de GR Sw 'Fryslân' blijvende activiteiten beperkt.

Vanaf begrotingsjaar 2022 vindt er een verandering plaats in de verantwoordelijkheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de jaarrekening van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Niet langer is het de accountant die vaststelt dat in lijn met wet- en regelgeving wordt gehandeld, maar is het bestuur aan zet. De commissie BBV heeft inmiddels een modeltekst gepubliceerd en tevens de Kadernota Rechtmatigheid 2022 uitgebracht.
Het bestuur krijgt de bevoegdheid om de grenzen vast te stellen waarboven er in de rechtmatigheidsverantwoording melding moet worden gemaakt van intern geconstateerde onrechtmatigheden en onduidelijkheden. De GR is voornemens een grens te hanteren van 3% van de totale omvang van de lasten.

Mede door de nog steeds bestaande onzekerheden over de praktische gevolgen van de invoering, onderzoeken wij op welke wijze we dit binnen de kaders van de GR en met behulp van Caparis kunnen inbedden.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

4.3.7 Begrotingsrechtmatigheid

De GR maakt voor elk begrotingsjaar een primitieve begroting.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt de begrotingsrechtmatigheid als volgt omschreven:

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.
Binnen dit kader zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de commissie BBV, ten minste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:

#	Beschrijving soort onrechtmatigheid	Telt mee voor het oordeel?
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	Nee
2	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen	Nee
3	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn	Ja
4	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd	Ja
5	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend	Ja
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt A. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar B. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	Nee Ja Nee
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren A. Jaar van investeren B. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	Nee Ja Nee

Er heeft geen overschrijding van de begroting plaatsgevonden. Hierdoor is geen sprake van een formele onrechtmatigheid.

5 Jaarrekening

- Balans
- Overzicht van baten en lasten
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de balans
- Toelichting op het overzicht van baten en lasten
- Kengetallen

5.1 Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

x € 1.000

	2021		2020	
ACTIVA				
Vaste activa				
Financiële vaste activa		660		1.140
- overige langlopende leningen	660		1.140	
Totaal vaste activa		**660**		**1.140**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		5.534		5.885
- vorderingen op openbare lichamen	512		636	
- uitzettingen in 's Rijks schatkist (< 1 jaar)	4.915		5.198	
- overige vorderingen	107		50	
Liquide middelen		192		148
- banksaldi	192		148	
Totaal vlottende activa		**5.726**		**6.032**
Totaal generaal		**6.386**		**7.172**
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen		0		0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		660		1.140
- onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	660		1.140	
Totaal vaste passiva		**660**		**1.140**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		5.726		6.032
- overige schulden	5.726		6.032	
Totaal vlottende passiva		**5.726**		**6.032**
Totaal generaal		**6.386**		**7.172**

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

5.2.1 Overzicht van baten en lasten 2021

x € 1.000	**Realisatie 2021**	**begroting 2021**	**Realisatie 2020**
Baten			
Doorbelasting aan Caparis	45.611	46.553	47.875
Bijdrage GR (en overige) gemeenten	18	30	21
Totaal baten	***45.629***	***46.583***	***47.896***
Lasten			
Lonen en sociale lasten Sw	44.805	46.418	46.989
Overige personeelskosten Sw	806	135	886
Overige kosten GR	18	30	21
Totaal lasten	***45.629***	***46.583***	***47.896***
Financieringsfunctie			
Rentekosten	18	0	31
Doorbelaste rentekosten (Caparis)	-18	0	-31
Saldo van de financieringsfunctie	***0***	***0***	***0***
Resultaat baten, lasten en financiering	***0***	***0***	***0***
Resultaatbestemming	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***0***	***0***	***0***

5.2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 2021

x € 1.000		Realisatie 2021	begroting 2021	Realisatie 2020
Taakveld 0.	***BESTUUR EN ONDERSTEUNING***			
0.4	Overhead			
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0
	Inkomensoverdrachten - gemeenten	18	30	21
	totaal baten	**18**	**30**	**21**
	Salarissen en sociale lasten	0	0	0
	Overige goederen en diensten	18	30	21
	totaal lasten	**18**	**30**	**21**
	Totaal overhead	**0**	**0**	**0**
0.5	Treasury			
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	18	0	31
	totaal baten	**18**	**0**	**31**
	Toegerekende reële en bespaarde rente	18	0	31
	totaal lasten	**18**	**0**	**31**
	Totaal treasury	**0**	**0**	**0**
0.10	Mutaties reserves			
	onttrekkingen	0	0	0
	stortingen	0	0	0
	Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**
Totaal taakveld 0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING		**0**	**0**	**0**
Taakveld 6.	***SOCIAAL DOMEIN***			
6.4	Begeleide participatie			
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	45.611	46.553	47.875
	Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0
	totaal baten	**45.611**	**46.553**	**47.875**
	Salarissen en sociale lasten	45.611	46.553	47.875
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0
	totaal lasten	**45.611**	**46.553**	**47.875**
Totaal taakveld 6 SOCIAAL DOMEIN		**0**	**0**	**0**

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De colleges van de bij het openbaar lichaam GR Sw 'Fryslân' aangesloten gemeenten hebben in hun aanwijzingsbesluit van 4e kwartaal, voorafgaand aan de effectuering van de zgn. Fair Deal, Caparis NV aangewezen als rechtspersoon ten behoeve van de uitvoering van de Wsw in de zin van artikel 2 lid 3 van deze wet.

Als gevolg van de gemaakte afspraken in de fairdeal tussen de 8 gemeenten en Caparis NV is de relatie tussen de GR en de 8 gemeenten sterk veranderd. Er heeft een herstructurering van de dienstverlening aan de gemeenten plaats gevonden, deze verloopt nu rechtstreeks vanuit Caparis NV. Sinds 2020 is enkel nog Sw-personeel in dienst van de GR Sw 'Fryslân'. De ambtenaren die nog in dienst waren van de GR, zijn per 1 januari 2020 in dienst gekomen bij Caparis NV. Alle kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loonkosten voor SW medewerkers worden aan Caparis NV doorbelast. Zoals in de fair deal afgesproken worden alleen de overige kosten gemaakt door de GR evenredig naar de 8 deelnemende gemeenten doorbelast.

GR Sw 'Fryslân' verstrekt eveneens de noodzakelijke financieringsmiddelen aan Caparis NV. Als zekerheidsstelling heeft GR Sw 'Fryslân' een pandrecht op alle inventaris, machines en voorraden van Caparis NV. Ook het onroerende goed dient als onderpand, daartoe is op 27 januari 2007 een hypotheekakte afgesloten. Deze komt in plaats van een positieve hypotheekverklaring van Caparis NV, afgegeven ten behoeve van GR Sw 'Fryslân' voor alle in haar bezit zijnde onroerende zaken.

De jaarrekening is opgesteld in duizenden euro's. In hoofdstuk 6, bij de vaststelling van de jaarrekening, wordt het voorstel tot resultaatbestemming weergegeven. De begroting 2021 is in het overzicht van baten en lasten weergegeven. Er zijn geen wijzigingen geweest in de begroting met betrekking tot 2021.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

1. Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld onder de veronderstelling van continuïteit van de organisatie en diens activiteiten. In 2019 hebben vier van de deelnemende gemeenten aangegeven niet langer de verantwoordelijkheid van aandeelhouder in de uitvoeringsorganisatie te willen. Dit heeft geleid tot een aanpassing in de besturing van de uitvoeringsorganisatie Caparis NV. Tegelijkertijd is de rol van Caparis meer zelfstandig geworden en neemt de invloed van de GR af, doordat de beleidstaak van de GR is verschoven naar de individuele gemeenten. De GR is vanaf 2020 feitelijk alleen formeel werkgever van de Wsw-medewerkers.
De uitvoering van de Wsw wordt door Caparis rechtstreeks met de gemeenten, die in de GR verenigd zijn, geregeld. Hiervoor zijn zgn. dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Afgesproken is dat Caparis alle lasten van de GR gaat betalen, voor personeel uit de gemeenten waarmee een DVO is afgesloten. Hierdoor ontstaat er nooit een tekort binnen de GR en is de continuïteit gewaarborgd.

2. Schattingen

Om de grondslagen en de regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de gemeenschappelijke regeling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het op grond van het BBV vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

3. Vergelijking met voorgaand jaar:
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaand jaar.

4. *Overig*
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het bestuur op 7 december 2018 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Aansluitend op dit aanwijzingsbesluit is de bedrijfsvoeringsregeling d.d. 21.08.2019 van toepassing.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, voor zover het BBV niet anders voorschrijft. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Balans

Financiële vaste activa
Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met eventuele duurzame waardeverminderingen en aflossingen.

Vlottende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De uitzettingen hebben een rente typische looptijd van één jaar of korter. Onder de vlottende activa zijn ook de uitzettingen opgenomen die betrekking hebben op het schatkistbankieren.

Liquide middelen
De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden
De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Netto vlottende schulden
De vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Overzicht van baten en lasten

Doorbelasting aan Caparis
Deze post omvat het saldo van alle integraal aan Caparis NV doorberekende loonkosten van het Sw-personeel.

Bijdrage GR
Deze post omvat de doorberekende overige kosten aan de 8 deelnemende gemeenten.

Lonen Wsw
Onder de lonen worden de loonkosten van de Sw-medewerkers verantwoord. Onder loonkosten wordt verstaan het brutobedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen, waarvan het vakantiegeld en de eindejaarsuitkering onderdeel uitmaken.

Sociale lasten en pensioenpremies
De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Eveneens worden de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden, WAO-uitkeringen e.d. hieronder tot uitdrukking gebracht.

Overige kosten GR
De kosten voor het secretariaat, de cliëntenraad, de accountant en de advieskosten, zijn onder de overige kosten GR opgenomen en behoren tot de overhead.

Rentekosten
De rentekosten worden berekend op basis van werkelijke kosten.

Vennootschapsbelasting
Door de GR is bij de belastingdienst aangegeven dat met geen van de activiteiten structurele overschotten worden behaald en dat er derhalve geen sprake is van winststreven. Op grond daarvan vormt de GR met geen van de activiteiten een onderneming in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting.
De belastingdienst heeft aangegeven zich met dit standpunt te kunnen vereniging en heeft daarbij verder aangegeven dat de ondernemingstoets, waaronder de toets aan het winststreven, jaarlijks dient plaats te vinden.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Financiële vaste activa *x € 1.000*	2021	2020
Overige langlopende leningen		
Saldo per 1 januari	1.140	1.847
Aflossingen	-480	-707
Nieuwe leningen	0	0
Saldo per 31 december	**660**	**1.140**

De financiële vaste activa hebben betrekking op de aan Caparis NV verstrekte langlopende leningen. De looptijden, rentepercentages en leningsvoorwaarden zijn exact gelijk aan de door de GR Sw 'Fryslân' afgesloten onderhandse leningen en eventuele daarop afgesloten derivaten. In 2021 zijn er geen nieuwe langlopende leningen verstrekt. Caparis NV heeft de intentie in 2022 het volledige bedrag af te lossen.

De waarde van de overige langlopende leningen is weergeven tegen de oorspronkelijk doorgeleende bedragen. De afgesproken aflossingen zijn eveneens daarop gebaseerd. Er is geen andere waarderingsgrondslag en derhalve ook geen (her)waarderingsrisico.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar *x € 1.000*	2021	2020
- vorderingen op openbare lichamen	512	636
- uitzettingen in 's Rijks schatkist (< 1 jaar)	4.915	5.198
- overige vorderingen	107	50
Totaal	**5.534**	**5.885**

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit:

- De van de gemeenten te vorderen bedragen over 2021 ad. € 18.000 (2020: € 59.000) betreffende de nog door te belasten kosten aan de 8 deelnemende gemeenten en in 2020 tevens de voorbelasting btw over 2019.
- De over het boekjaar te ontvangen LIV ad. € 494.000 (2020: € 577.000).

De uitzettingen in 's Rijks schatkist ad. € 4.915.000 (2020: € 5.198.000) hebben betrekking op de verplichte deelname van de GR Sw 'Fryslân' aan het zogeheten 'schatkistbankieren'. Hierbij worden de (tijdelijk) overtollige liquide middelen dagelijks 'gestald' in een rekening-courantfaciliteit met de Rijksoverheid. De Bank Nederlandse Gemeenten biedt de faciliteit dat het saldo dagelijks automatisch wordt afgeroomd. De belangrijkste geldstromen van de GR lopen dan ook via deze bank. Het is toegestaan om een drempelbedrag aan overtollige middelen buiten de rekening-courantfaciliteit aan te houden. De hoogte van dit drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang van de GR. De drempel is voor de eerste twee kwartalen 2021 berekend op € 349.373 (0,75% van € 46.583.000). Voor het derde en vierde kwartaal bedraagt het drempelbedrag € 1.000.000 (2% van € 46.583.000 is 931.000, waardoor het minimum drempelbedrag is gehanteerd). De drempel is met ingang van 1 juli 2021 gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen,

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Het gemiddelde saldo over alle vier kwartalen van 2021 is met € 281.903 lager dan het gestelde drempelbedrag.

De overige vorderingen hebben betrekking op:
- Voorschotten met betrekking tot het fietsenplan en FiscFree ad € 90.000 (2020: 35.000)
- vooruitbetaalde kosten voor vervoersabonnementen en overlopende posten per saldo ad € 17.000 (2020: € 15.000).

De overige vorderingen zijn tegen nominale waarden opgenomen. Het betreffen actuele (berekende) vorderingen waarvan op het moment van het opmaken en vaststellen van deze vorderingen, geen risico's bekend zijn over het niet binnenkomen van de bedragen. Bij de waardering van de vlottende activa is derhalve geen risico van oninbaarheid.

Liquide middelen *x € 1.000*	**2021**	**2020**
- banksaldi	192	148
Totaal	**192**	**148**

De liquide middelen van de GR Sw 'Fryslân' worden aangehouden bij de ABN-AMRO (€ 167.000) en bij de BNG (€ 25.000).

Vaste passiva

Eigen vermogen *x € 1.000*	**2021**	**2020**
Bestemmingsreserve		
Saldo per 1 januari	**0**	**458**
-toevoeging bestemmingsreserve	0	0
-onttrekking bestemmingsreserve	0	458
Saldo per 31 december	**0**	**0**

In 2015 is een bestemmingsreserve gevormd waarmee wordt voorzien in de aanpassing van het beleid rond de herstructurering van Caparis NV als gevolg van de invoering van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015. Conform het uitvoeringsbesluit 2019 is in 2020 besloten dat het eigen vermogen van de GR Sw "Fryslân" op 31-12-2019 van € 458.000, als gevolg van het recht dat is ontstaan met het besluit van de fair deal van 19 december 2019, volledig ten gunste komt aan Caparis NV. Dit is in 2020 geeffectueerd. Vanaf dat moment is er geen sprake meer van eigen vermogen.

Langlopende schulden

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen *x € 1.000*	2021	2020
Saldo per 1 januari	1.140	1.847
Aflossingen	-480	-707
Nieuwe leningen	0	0
Saldo per 31 december	**660**	**1.140**
Rentevoet	1,99%	2,07%
Rentelast	18	31
Looptijd van de langlopende schulden		
- Aflossing komend jaar	480	480
- Looptijd korter dan 5 jaar	180	660
- Looptijd langer dan 5 jaar	0	0
Totaal	**660**	**1.140**

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken. Het in 2021 af te lossen bedrag bedroeg € 480.000.

De rentetypische looptijd van de schuld is langlopend. Echter is de intentie van Caparis NV de schuld aan GR Sw 'Fryslân' in 2022 volledig af te lossen. GR Sw 'Frysân' zal de schulden aan de kredietverstrekkers dan volledig aflossen. De verwachte rentelast voor de vaste schulden voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt € 7.000.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar *x € 1.000*	2021	2020
- overige kasgeldleningen	0	0
- overige schulden	5.726	6.032
Totaal	**5.726**	**6.032**

Bij de overige schulden zijn de volgende bedragen opgenomen:

- te betalen loonheffing, pensioenpremies en personele inhoudingen € 1.087.000 en btw € 2.394.000 (2020 resp. 1.260.000 en € 2.604.000);
- op balansdatum te betalen - en vooruit ontvangen posten, voornamelijk crediteuren ad. € 15.000 (2020 € 20.000) en nog te betalen kosten ad. € 1.669.000 (2020 € 1.052.000);
- aan Caparis NV door te betalen LIV 2021 ad. € 494.000 (2020: € 577.000);
- aan Caparis NV te betalen (lopende) schuld ultimo 2021 ad. € 67.000 (2020: € 53.000).

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Dienstverleningsovereenkomsten met de aangesloten gemeenten
Als gevolg van de gemaakte afspraken in de fairdeal tussen de 8 gemeenten en Caparis NV is de relatie tussen de GR en de 8 gemeenten sterk veranderd. Er heeft een herstructurering van de dienstverlening aan de gemeenten plaats gevonden, deze verloopt nu rechtstreeks vanuit Caparis NV. Sinds 2020 is enkel nog Sw-personeel in dienst van de GR Sw 'Fryslân'. De ambtenaren die nog in dienst waren van de GR, zijn per 1 januari 2020 in dienst gekomen bij Caparis NV. Alle kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loonkosten voor SW medewerkers worden aan Caparis NV doorbelast. Zoals in de fair deal afgesproken worden alleen de overige kosten gemaakt door de GR evenredig naar de 8 deelnemende gemeenten doorbelast.

Vakantiegeld en –dagen
De opgebouwde rechten met betrekking tot het vakantiegeld bedragen € 1.459.580
De waarde van de vakantiedagen bedraagt per einde boekjaar € 76.000

Gebeurtenissen na balansdatum

De maatregelen van het Rijk om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan raken ook de GR Sw 'Fryslan en haar medewerkers. Ten tijde van het opmaken van de jaarstukken in 2022 zijn verregaande maatregelen genomen die zowel op onze organisatie als op de uitvoering van ons werk effect hebben. We nemen maatregelen om onze mensen te beschermen en de schade voor de organisatie te beperken.

Op dit moment is niet te voorzien hoe groot de impact zal zijn en in welke mate de impact langdurig is. Om die reden is ook geen concrete (financiële) vertaling te maken van de effecten die de coronamaatregelen op ons zullen hebben. Vanwege de afspraken met de aangesloten gemeenten, verwachten wij de continuïteit van onze organisatie te kunnen waarborgen.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreffen de loonkosten van het gedetacheerde Sw-personeel wat is doorbelast aan Caparis NV en de aan de gemeenten doorberekende overige kosten.

Lonen, salarissen en sociale lasten SW

Lonen, salarissen en sociale lasten SW *x € 1.000*	**Realisatie 2021**	**Begroting 2021**	**Realisatie 2020**
Loonkosten	36.661	37.079	37.881
Sociale lasten	6.039	6.108	6.452
Pensioenpremie	3.328	3.366	3.233
Ontvangen ziekengeld/WAO/LIV	-1.224	0	-577
Totaal	**44.805**	**46.553**	**46.989**

De begroting (exclusief Begeleid Werken) is gebaseerd op een realisatie van gemiddeld 1.429 fte's. Er is een gemiddelde bezetting gerealiseerd van 1.356 fte's (2020: 1.443 fte's). De begrote loonkosten o.b.v. de begroting bedragen € 32.483 per fte. De werkelijke loonkosten bedragen in 2021 € 33.042 per fte en € 30.751 per se. In 2020 zijn de ontvangen ziekengelden/WAO (à € 1.004.000) enkel in de jaarrekening van Caparis NV verwerkt. Met inachtneming van de ziekengelden betroffen de loonkosten in 2020 € 31.868 per fte en € 29.667 per se). De afwijking ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat er in de begroting is gerekend met de gemiddelde loonsom van 2019, uitgegaan is van een minder sterke daling van het SW personeel en geen rekening is gehouden met ziekengeld. Een fte is een fulltime arbeidsplaats à 36 uur.

Overige personeelskosten SW

Overige personeelskosten SW *x € 1.000*	**Realisatie 2021**	**Begroting 2021**	**Realisatie 2020**
Vervoerskosten	564	0	649
CAO gerelateerde kosten	242	135	237
Totaal	**806**	**135**	**886**

De cao gerelateerde kosten hebben betrekking op de verplichte uitgaven op basis van de cao, hieronder vallen onder andere de vergoedingen voor jubilea- en overlijdensuitkeringen. De kosten van 2021 zijn hoger dan begroot omdat er in de begroting van 2021 geen rekening is gehouden met declaraties voor reiskostenvergoeding.

De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot, in de begroting is geen rekening gehouden met de reiskosten woon-werkverkeer. Medewerkers die zelfstandig naar hun werklocatie reizen krijgen een kilometervergoeding of vergoeding voor gemaakte kosten voor het OV.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Overige kosten GR

Overige kosten GR *x € 1.000*	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Overige kosten GR	18	30	21

Onder deze post zijn de direct door de GR Sw 'Fryslân' gemaakte kosten opgenomen, waaronder de kosten van het secretariaat, de cliëntenraad en de accountants- en (mogelijke) advies- en onderzoekskosten. Deze kosten komen ten laste van het resultaat van de GR Sw 'Fryslân'.

Financieringsfunctie

Financieringsfunctie *x € 1.000*	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Rente leningen	18	0	31
Rente rekening courant	0	0	0
Totaal	**18**	**0**	**31**
Doorbelaste rentekosten	**-18**	**0**	**-31**

Het gemiddelde rentepercentage over de vaste geldleningen bedroeg 2,16% (2020: 2,17%).

De rentekosten € 18.000 (2020: € 31.000) die betrekking hebben op de voor Caparis NV aangetrokken financiering, worden volledig doorbelast aan Caparis NV. Vanwege de lage rentevergoeding op aangehouden tegoeden zijn er geen rentebaten en is het saldo van de financieringsfunctie over 2021 derhalve € 0 (2020: € 0).

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

5.6 Kengetallen

Bezetting	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddeld aantal Sw-ers:					
- in fte's	1.906	1.719	1.526	1.560	1.466
- waarvan begel.werken (fte's)	127	125	122	117	110
- in Se's	2.037	1.842	1.769	1.677	1.578
Opdracht/realisatie t.b.v. deelnemende gemeenten in Se's	***1.978***	***1.785***	***1.719***	***1.630***	***1.529***
Door derden gemeenten geplaatst bij Caparis	58	57	50	47	49
Opdracht incl. derden	***2.036***	***1.842***	***1.769***	***1.677***	***1.578***
Ziekteverzuim Sw	14,00%	15,60%	15,70%	14,20%	16,40%
Ziekteverzuim ambtelijk	4,50%	5,10%	4,20%	n.v.t	n.v.t

6 Opmaak en Vaststelling

Bestemming resultaat

Conform de uitgangspunten in de afspraken van de fair deal is er geen resultaat en vermogen in de GR.
Een resultaatbestemming vindt derhalve niet plaats.

Opgemaakt op 25 maart 2022

Namens het Bestuur

A.P.W. Reitsma, voorzitter

M. Bos, secretaris

7 Samenstelling van bestuur per 31 december 2021

Het bestuur kent per 31 december 2021 de volgende samenstelling:

Mw. M. Jonker	- lid	- Gem. Achtkarspelen
Mw. H. Rinkes	- lid	- Gem. Heerenveen
Dhr. A. Reitsma	- voorzitter/lid	- Gem. Leeuwarden
Dhr. M. Bos	- secretaris/lid	- Gem. Ooststellingwerf
Dhr. L. de Vries	- lid	- Gem. Opsterland
Dhr. B. Westerink	- lid	- Gem. Smallingerland
Mw. G. Hoekstra	- lid	- Gem. Tytsjerksteradiel
Mw. M. Rikkers	- lid	- Gem. Weststellingwerf

De heer F. Douwstra is per 1 oktober 2021 vertrokken en opgevolgd door de heer A. Reitsma.
Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Deze rol werd geheel 2021 vervuld door dhr. G. Luinstra (Leeuwarden).

Tabel inzake de bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Onderstaand wordt in een tabel een overzicht gegeven van de bezoldiging van de toezichthoudende topfunctionarissen over het jaar 2021. Omdat er geen sprake is van beloningen, vergoedingen en/of uitkeringen aan de toezichthoudende topfunctionarissen, is ter vereenvoudiging niet het voorgeschreven format gehanteerd .

Functie(s)	Voorzitter of lid	Naam	Gemeente	Ingangsdatum lid bestuur	Einddatum lid bestuur	beloning	belastbare vaste en variabele onkosten vergoeding	voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
bestuur	Vrz/lid	Dhr. A. Reitsma	Leeuwarden	okt-21	sept-25	0	0	0	0
bestuur	vrz/lid	Dhr. F. Douwstra	Leeuwarden	jun-18	sept-21	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. M. Jonker	Achtkarspelen	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. H. Rinkes	Heerenveen	sept-20	sept-24	0	0	0	0
bestuur	secr/lid	Dhr. M. Bos	Ooststellingwerf	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. L. de Bries	Opsterland	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. B. Westerink	Smallingerland	jul-20	jul-24	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. G. Hoekstra	Tytsjerksteradiel	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. M. Rikkers	Weststellingwerf	jun-18	jun-22	0	0	0	0

8 Controleverklaring

Bijlage (geen onderdeel uitmakend van de jaarrekening)

Normenkader rechtmatigheid 2022

Normenkader t.b.v. rechtmatigheidscontrole.

interne controle rechtmatigheid
De rechtmatigheidscontrole is erop gericht vast te stellen dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Voor de oordeelsvorming over het financieel beheer wordt in ieder geval aandacht besteed aan de volgende criteria:

1. financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan baten en lasten, alsmede de balansposten, zijn tot stand gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting;
2. besteding en inning van gelden door de GR voldoen aan de voorwaarden gesteld in van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie hieronder).

Inventarisatie relevante wet- en regelgeving
Ten aanzien van de processen en activiteiten kan het normenkader ten aanzien van de financiële aspecten nader worden geduid:

Proces / activiteit	**Interne regelgeving**	**Externe regelgeving**
Salarissen	Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân (GR)	Fiscale wetgeving
	Mandateringsbesluit GR-Caparis NV	Pensioenwetgeving
	Mandaatregeling Caparis NV	Ambtenarenwet
		CAR/UWO
		CAO SW
		Zorgverzekeringswet
		Wet bescherming persoonsgegevens
		Wet Gemeenschappelijke Regelingen
		Wet Sociale Werkvoorziening
		Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Inkopen	Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân (GR)	Besluiten AB en DB GR
	Delegatiebesluit	Fiscale wetgeving

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 25 maart 2022

Treasury	Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân (GR)	Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido)
	Raamovereenkomst van Geldlening 2002	Ruddo
	Treasurystatuut	
	Mandateringsregeling Caparis NV	
Algemeen en overig	Gemeenschappelijke Regeling GR SW 'Fryslân'	Grondwet
	Samenwerkingsovereenkomst NWSW GR SW 'Fryslân' en Caparis	Burgerlijk Wetboek
	Delegatiebesluit	Algemene Wet Bestuursrecht
	Financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet	Gemeentewet
	Controleverordening ex art. 213 Gemeentewet 2013	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
	Regels ten aanzien van interne beheersing GR SW 'Fryslân' 2013	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
	Begroting GR SW 'Fryslân'	Besluit Accountantscontrole decentrale overheden
	Verordening elektronische bekendmaking 2018	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
	besluiten van het Bestuur van de GR SW 'Fryslân'	Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden
		Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo)
		Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV

Vastgesteld door het Bestuur van de GR SW 'Fryslân', op 25 maart 2022.

de voorzitter, de secretaris,